Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 135 (10.812). Львів, неділя 20 червня 1926. Pooztowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік XLIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Чи справді нові напрямні?

Обіцянка заспокоїти освітні й культурні домагання Українців і Білорусинів. — Про територіяльну автономію ні згадки! — Над чим радитиме сойм 22. ц. м.? — Чутки й поголоски.

Варшава, 18. червня 1926.

„Курєр Червони", орган близький урядовим колам, подає такі вісти:

Уряд розглядає тепер напрямні нової політики у відношенні до меншостей на „кресах". Ці напрямні виробив комітет знавців, що радили в перших днях минулого тижня.

Напрямні зводяться до того, що мають бути зреалізовані постанови конституції і місцеве населення має користуватися повнотою горожанських прав. Крім того мають бути поладнані освітні й культурні домагання в першу чергу українського й білоруського населення. Дальше буде змінений курс державної адміністрації на „кресах" шляхом зміни воєводів. Кресова адміністрація буде придержуватись нового курсу у відношенні до територіяльних меншостей і дістане поручення старатися збудити повне довіря українського й білоруського народу до Польщі.

Одначе ця програма не обіймає проєкту територіяльної автономії для українських і білоруських земель під Польщею.

Нові напрямні польської політики на „кресах" будуть в найближчих днях остаточно усталені й опубліковані. Цій справі буде присвячене ще одно з найближчих засідань ради міністрів.

Перед засіданням сойму, що збереться у вівторок 22. ц. м. після майже 2-місячної перерви, панує тишина. Всеж таки політичні кола з великим заінтересуванням чекають на те засідання, головно з уваги на ті справи, які стоять на його дневнім порядку. А цей дневний порядок передбачує 5 точок: 1) перше читання проєкту закону про обовязуючу силу розпорядження президента держави з 29. червня 1924 про грошеву лихву; 2) перше читання проєкту закону про доповнення буджетової провізорії за час від 1. травня до 30. червня 1926 і за час від 1. липня до 30. вересня 1926; 3) звідомлення скарбової комісії про урядовий проєкт закону в справі податків від льокалів, а також внесення посольських клюбів у тій самій справі; 4) звідомлення скарбової комісії про поправки сенату до проєкту закону про стемплеві оплати; 5) звідомлення освітньої комісії про поправки сенату до проєкту закону в справі службового відношення учительства.

Зацікавлення буде в соймі при обговорюванні буджетової провізорії і при майбутній резигнації марш. Ратая. Кажуть, що в цій справі буде поставлене внесення, щоб тої резигнації не приняти. Ще більше зацікавлення викличе нагле внесення лівиці на розвязання сойму, яке мабуть не має багато шанс на те, щоб його ухвалено, бо збере на себе ледви чи більше як 200 голосів, враховуючи в це й голоси Українців та Білорусинів. А це число за мале, аби внесення могло перейти.

Натомісць на вівторковім засіданні сойму не буде обговорюватися проєкт закону про зміну конституції. Цей проєкт внесено вчора на руки маршалка, одначе згідно з постановами конституції внесення на зміну конституції можна ставити на дневний порядок щойно в 15 днів після того, як його зголошено. Таким чином це внесення буде розбиратися на пленумі сойму аж за два тижні, хіба, що вплинулоб посольське внесення з домаганням поставити цю справу на дневному порядку скорше.

Лісти міністрів другого уряду прем. Бартля ще й досі не скомплетовано, бо донині не обсаджені теки міністра освіти, земельних реформ і рільництва. Кажуть, що до вівтірка ця справа буде дефінітивно поладнана і всі міністерства будуть обсаджені.

Чутки про загрозу през. Мосціцького уступити зі свого становища на випадок, якби сойм не ухвалив урядового проєкту зміни конституції, щонайменше передчасні. Такі вісти були у варшавській пресі, але вони були обраховані мабуть на те, щоби стероризувати, а принайменше застрашити хиткійші елементи в соймі. — Натомісць ближча до правди є друга поголоска, а саме намір Пілсудського уступити зі становища міністра війни. Ось зачувати, що в найкоротшому часі вийде декрет президента держави, яким теперішній шеф штабу ген. Бургардт-Букацький буде іменований другим міністром військових справ. Шефом штабу став би тоді ген. Піскор.

Еріо творить уряд.

Париж, 18. червня 1926.

Група сусп. радикалів однодушно ухвалила, що Еріо не може співпрацювати з Бріяном, під предложеними йому умовинами. Еріо в листі до Бріяна подає йому причини того рішення. З огляду на відмову Еріота Бріян зрікся місії утворення уряду. На думку Бріяна, Еріо може полагодити крізу. Президент Думерг завізвав до себе Еріота. Еріо приняв в основі місію утворення уряду.

Після убивства Петлюри.

Мільєран заступником родини вбитого.

Париж, 18. червня 1926.

Б. президент Франції Мільєран зголосився на заступника родини бл. п. Петлюри у процесі проти убийника Шварцбарта. Вістка, що Мільєран, який є відомим адвокатом, обжаловуватиме Шварцбарта, викликала велике враження.

З судової салі.

За приналежність до Української Військової Організації.

Львів, 19. червня 1926.

На вчорашній розправі зізнавав св. Тад. Смольніцький, комісар поліції у Львові, котрий вів слідство у справі нападу на гол. почті у Львові. Свідок заперечує, начеб на обвинувачених вимушувано зізнання або бито їх. Яр. Барановський добровільно признався до вини й подав подробиці, про котрі поліція не могла знати, а зізнання його підтвердив Ів. Головацький, якого арештовано за суперечні зізнання. Свід. Каз. Стецула, комісар поліції в Стрию, вів слідство в справі нападу на касу Повітової Ради в Долині й у справі вбивства поліцая Громадки. Св. зізнав, що обв. Медвідь признався до участи в тому нападі, а Дубаневич до вбивства Громадки. Свідок також заперечує, начеб обвинувачених бито для вимушення зізнань. Свід. Казимир і Марія Новаки, у яких мешкав обв. Олинський, кажуть, що О. в дні нападу на головну почту вернув до дому около 8. год. веч. Войцех Конкольнік, начальник стації в Рахині, зізнав під присягою, що Дубаневич був саме той, котрого легітимував поліцай Громадка на стації в Рахині. Дубаневич нібито показував Громадці, що має руки поваляні оливою (на доказ, що є салінарним робітником в Калуші), а пізніше Громадка вів Дубаневича залізничим шляхом. Кілька хвиль пізніше свідок почув 5—6 вистрілів, від яких згинув Громадка. Коли предсідник розправи вказав свідкові на Дубаневича, свідок ще раз стверджує, що то той сам.

(Обвинуваченим у нападі на Повітову Касу в Долині акт обвинувачення закидає, що після нападу на Касу поділилася на два гуртки. Два пішли в сторону Калуша, а трьох пішло до Рахині, де мали всісти до поїзда. По дорозі урадили, що зал. білет купить Дубаневич, як менше знаний у тих сторонах. При касі стрінувся Дубаневич з поліцаєм Громадкою, який приказав йому виле́гітимуватися. Тому, що Дубаневич не мав документів, відпровадив його на постерунок. По дорозі Дубаневич схопив Громадку в половину, щоби не міг ужити кріса, добув із кишені револьвер і кількома стрілами вбив його.)

Свідок Гринишак із Рахині каже, що Громадка згинув від кулі того чоловіка, з котрим вийшов із двірця. На цьому розправу відложено до нині на 9. год. рано.

Присуд на вбивника Ліндого.

Варшава, 18. червня 1926.

На нинішній розправі проти вбивника Ліндого Влад. Тшмелевського, після тригодинної наради суд проголосив присуд, яким засуджує Тшмелевського на 10 літ тяжкої вязниці та видалення з війська.

Біржа.

Гроші.

Банк Польський обнизив 18. червня курс долара і девіз на 9·90, а офіціяльні курси варшавської біржі остали без зміни. Аг. Сх. подала з Варшави курс долара в приватних оборотах 10·37 і пів. У Львові на приватній біржі 18. червня почав долар курсом 10·27 і через день осягнув 10·35 при хиткій тенденції. Канадійський долар 10·25—10·27.

Збіжжа.

Пшениця краєва біла 43—44, пшениця краєва червона 46—47, жито галицьке 27·50—28·50, ячмінь галицький пастівний 27·50—28·50, овес галицький 32—33.

В Зелені Свята.

Львів, 19. червня 1926.

По наших містах є здавна звичай процесійних походів на могили найдорожчих в часі Зелених Свят. По селах ідуть на могили звичайно другого дня Великодних Свят або в найближчу неділю по святах. І йдуть в цих днях поклонитися тіням померших усі: батьки й діти, старі й молоді, чоловіки й жінки. Йдуть, щоб нагадати їх діла добрі, щоб пошанувати їх память.

Після покінчення світової війни

цей гарний звичай процесійних прош на могили небіщиків став нашою душевною конечністю в часі Зелених Свят. У тих днях весь український загал спішить на цвинтарі, щоб віддати поклін найближчим серцю, заслуженим для народу одиницям,

Спішить, щоб віддати тих, що від нас відійшли, щоби звязатися з ними тою ниткою, яка лучить нас живих з ними, яка нагадує нам їх діла добрі, їх почини гарні, і велить нам працювати й боротися за ті самі ідеали, які присвічували їм, отим помершим, за їх життя.

І цього року підемо ми всі процесійними походами на могили найдорожчих,

Підемо як члени нації, щоб поклонитися костям найкращих з нації, бо це потреба нашої душі, обовязок нашого серця.

Але чи на тому має вичерпуватися той наш обовязок? Чи то все, що ми обовязані зробити для памяти

Чи подбали ми про належне упорядкування могил

про утривалення їх памяти, їх заслуг?

На це приходиться з жалем відповісти, що того всього у нас загалом недоцінюють, що у нас дуже слабе розуміння культу заслужених померших, що ми майже нічого не робимо

Щоб багато не розводитися, спитаємо: Де у нас памятки чи памяткові таблиці в честь погибших, які нині має в чужинців уже кожна найменша закутина? Де наші спеціяльні видавництва,

які бачимо десятками в чужинців, а хочби і в наших найближчих сусідів? Нічого з того ми на превеликий сором не зробили, бо ми ледви спроможемось на те, що щорічно перед Зеленими Святами — і то під пригадки преси! — упорядкуємо на борзі могили погибших у війні. А цілий рік вони якби для нас не істнували і ми не дбаємо зовсім про те, чи на тих могилах є які хрести, чи нема, чи написи на них уже позатиралися, чи можна їх ще відчитати і т. д. Це нас мало обходить, бо нам вистарчає піти раз у рік на ті могили з процесійним походом...

Складаючи в часі Зелених Свят поклін тіням погибших

Присягнім собі утривалити їх память не тільки щорічним упорядкуванням їх могил, але й здвигненням на їх могилах відповідних хре-

Red. czas. „Diło" Pr. 288/26. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Diło" Nr. 131 (10808) z dnia 16. czerwca 1926 roku pod tytułem: 1) „Zmina wyborczoi ordynacji" a) między słowami: z 1921 roku... a słowami: Tak apr., b) między słowami: b... a słowami: do toboż, c) tudzież na ... słowie 2 w kolumnie 1-szej do tego artykułu objaśnienie pod X w całości. 2) „Czy ne ... sprawa?" między słowami: ... a słowami: Czyż ... 3) „... Szkoły" między słowami: ... a słowami: narody zawiera ad 1) 2) i 3) znamiona zbrodni z § 65 a) ustawy karnej uznał dokonaną 15. czerwca 1926 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. — Lwów dnia 16. czerwca 1926.

— **З світової хроніки.** Ірляндка, що важила на життя Муссолінія, Віолетта Джібсон, пробувала у вязниці розбити собі голову молотком. — У процесії евхаристичній у Ню-Йорку взяло участь півміліона людей. — У Парижі відкрили памятник Сарі Бернар, світової слави драматичній артистці. У святі взяли участь офіціяльно союзи письменників і артистів та представники уряду.

— **Звичайні загальні збори кооперативи „Український Театр"** у Львові відбулися в суботу, дня 12. червня в бібліотеці „Просвіти". Наслідком невичерпання назначеного порядку дня і спізненої пори, рішено загальні збори продовжувати в понеділок, дня 28. червня ц. р. в год. 6-ій попол. в салі засідань „Просвіти".

— **З кіна.** У кіні „Лев" іде премієра сензаційно-еротичної драми з життя американських міліярдів п. з. „Жінка за гроші". У головній ролі прегарні Елай і Гамерштайн.

— **Гей всі враз,** чистім взуття Елеґантом а підлогу французькою масою О. Левицька і С-ка, Львів Кордецького 51. 1931 1-1

— **Сьогодня попис елєвів** філіяльних Муз. Інститутів в великій салі тов-а Лисенка. Початок в 5. год. пополудни. 1936 1-1

— **Смішне, але правдиве.** В горячий соняшний день, схоронилось двоє в тіни дерев. Він її присягає вірність, обіцює золоті гори... а по кождім такім реченні з насмішкою наставляє язик. Вона на нього не звертає уваги, лиш пильно глядить на свій черевик. Вкінці зривається і каже: Ви імпертинент! На черевиці своїм я добре бачила мов у зеркалі ваш язик, бо чищу пастою Елеґант ф—ми О. Левицька і С-ка, Львів Кордецького 51. 1931 1-1

Дописи.

Яворів. *(Віче Брилівців).* На 13. червня ц. р. було заповіджене віче Бриля на ринку в Яворові. Сам Бриль не явився, тільки вислав свого партійника Банася. Точно в 12 год. в полудне отворено віче під голим небом при тисячній товпі народу. Більша половина вічевиків були українські селяне й міщане, решта головно Жиди; Поляків не було багато, бо їх в Яворові й Яворівщині — мінімальне число. Більшість Поляків, що прийшли на віче, це були переважно Мазури — зайди й колоністи зі своїм Вітосівцем, послом Пукою. Крім того у вічу взяла участь і твз. золота молодь і инше шумовиння у виді твз. боївки. Як тільки зачав говорити п. Банась про „Хлопську Партію", про Стояловського, Стапінського, — було ще порівнюючи тихо, хоч замішання творила жандармерія, стягнена з цілого повіту, яка з баґнетами на крісах ширила паніку. У стаціонованому в Яворові полку кавалерії був також день строгого поготівля. Як тільки бесідник став говорити про Вітоса і назвав його „конокрадом і злодієм", боївка з п. Фоглем з маґістрату счинила пекольний крик і стала метати камінням на бесідника. Бесідник держався проте хоробро. Але тому, що боївка стала вже й чинно наступати з палицями, то польська жандармерія станула по стороні боївки і розвязала віче, а народ розігнала кольбами. Опорожнений жандармами ринок заняла горстка вшехпольської боївки, котрої виконавчим органом стала жандармерія. Не диво: бо на чолі боївки стояли офіціяльні люде тої міри, як староста Хмелевський, комісар Войтасєвич, п. Фоґель; до самої боївки належали абітурієнти польської гімназії (між ними й один син Українця, Калужний!), декількох урядовців є почти, суду й польської гімназії. І та горстка хоче володіти в повіті... Віче дало наглядний доказ, що й за маскованого абсолютизму Пілсудського і по його „моральній революції" в Польщі нічо не змінилося...

„Українське мистецтво".

З мистецьких кругів одержуємо таке письмо: Заходами, безкорисною працею і жертвенністю громадян, яким справи рідної мистецької культури лежать на серці, покладено оце основи під гарно вивінуваний і забезпечений співробітництвом найкращих мистецьких і наукових сил місячник „Українське Мистецтво".

Журнал, якого інавґураційне число появиться в перших днях липня ц. р., виходитиме одноаркушевими зшитками формату великої вісімки з багатьома репродукціями в тексті, а в міру можливости і спеціяльними мистецькими додатками. На зміст журналу складатимуться статті на актуальні теми з життя сучасного українського і світового мистецтва, монографії українських пластиків та пластичних творів і вавці, матеріяли до історії українського мистецтва, мистецька хроніка, оцінки й бібліографія мистецької літератури та мистецький архив, що разом взяте повинно дати вичерпуючу картину життя українського мистецтва в сучасному та кинути промінь світла на розвиток українського мистецтва в минулому.

Журнал, змагаючи до обєднання всіх активних сил українського мистецтва, не звужуватиме своєї діяльности рямцями певних шкіл і напрямків, а тим менше замкнених мистецьких груп, всеж таки вестиме тверду й невідхильну мистецьку політику на платформі позитивних цінностей мистецтва як одного з передових чинників національної і расової культури.

До співробітництва в „Українському Мистецтві" запрошено цілий ряд українських мистців і теоретиків мистецтва, з яких в найближчих випусках журналу приймуть участь: Олександер Архипенко, Степан Балей, Василь Карпович, Іван Крипякевич, Павло Ковжун, Роберт Лісовський, Милена Рудницька, Володимир Січинський, Федір Шміт, Петро Холодний і ин. Редакцію журналу вестиме Микола Голубець, організацію адміністрації узяв на себе інж. Евген Архипенко. Ініціятори видавництва, свідомі важких умов сучасного життя, беручи на себе цей великий обовязок та відповідальний труд, ні на хвилю не обманюють себе рожевими ілюзіями, але свідомі того, що вони є виконавцями одного з найбільш пекучих постулятів української культури, приступають до діла з вірою в щиру прихильність і підтримку українського громадянства.

Усіх, хтоб (через незнання адреси) не одержав запросин до співробітництва, а хотів видавництву послужити, просимо звертатись по адресі видавництва (Львів, вул. Собіського ч. 32).

Нові книжки і видання.

КНИЖКИ:

Вол. Дорошенко: ІВАН ФРАНКО. Вид. Т-ва „Просвіта" ч. 702. ст. 16.

Архиепископ Іван Теодорович: Унія у першій зустрічі з відродженою церквою українського народу. „Православний Вістник", Віннипег, 1925. ст. 64.

ПОХОДЖЕННЯ ЕПИСКОПАТУ, в звязку з питанням про благодатність єрархії української автокефальної православної церкви. Вид. „На Варті". Володимир Волинський 1926. ст. 40.

ПАРАСТАС або моління за померших українською мовою. Володимир Волинський 1926. ст. 12.

J. Baudoin de Courtenay: Wyznaniowe i powyznaniowe śluby i rozwody, (Z powodu oczekiwanej reformy prawa małżeńskieg). Warszawa 19.6.

ЖУРНАЛИ:

„Молода Україна" (Львів, вул. Зіморовича ч. 3.), ілюстрований журнал для всіх. ч. 5. Май. Зміст: Роковини смерти Івана Франка. Уляна Кравченко: Іванови Франкові. Юрій Редько: Святогор. Евгеній Баранів: Мандрівка по Курдистані. О. К.: Життє мурашок. П. Люпенко: Муравлі. Роман Тимко: Арабські цифри: Д-р Д. Штайн: Товариське життє між ссавцями. Богдан Лепкий: Лишіть мене. Всячина. Додаток: Дикі звірі.

†

В перший день Задушних Свят то є в неділю 20. червня ц. р. відправиться

Полеву Заупокійну Службу Божу і Панахиду на могилі Січових Стрільців в Семиківцях,

підгаєцького повіту, на які усіх Січових Стрільців, учасників в боях в Семиківцях в 1915 і 1916 р. і доколичне громадянство запрошує — КОМІТЕТ.
1930 3—3

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на щадничу книжечку ч. 7910.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський Хор під управою Дм. Котка.
Неділя 20.VI. Чортків.
Понеділок 21.VI. Борщів.
Вівторок 22.VI. Борщів.
Середа 23.VI. Бучач.
Четвер 24.VI. Бучач.
Субота 26.VI. Заліщики.
Початок о год. 8·30 вечером. Ціни скрізь знижені. 1659 40—?

Український Театр під дир. Ів. Когутяка.
Березовиця: Саля гміна.
Неділя 20.VI. „Запорожець за Дунаєм".
Зборів.
Понеділок 21.VI. „Поцілунок Юди" (премєра).
Вівторок 22.VI. „Послюбна ніч".
З днем 1.VII. театр відіздить на сезон до Косова і Кут а пізніше до Сколього. В репертуар входять найновіщі модерні штуки. 1941 3—?

Реколекції для пань з провінції (жінок священиків і учительок) відбудуться у Львові в днях 3, 4. і 5. липня в монастирі СС. Василіянок вул. Потоцького 95. Мешкання, харч — денно 4 зол. Проситься привезти коцик, простирало і подушку. — *Ігуменя СС. Василіянок.* 1909 2—3

В учит. жін. семинарії і школі вправ СС. Василіянок у Станиславові відбудуться вписи дня 24. червня, а вступний іспит 25 і 26. червня. Приймається учениці на I. II. і IV. курс та до всіх сімох клас школи вправ. Вимоги як у инших заведеннях. 1953 2—2

Позір! Взивається членів Сокола Батька взяти як найчисленнішу участь в поході на Янівський цвинтар в перший день Зелених Свят т. є. в неділю, дня 20 ц. м. Збірка точно год. 2·30 біля Преображенської Церкви. — *Старшина С-Б.* 1962

До українських нотарів і адвокатів! В 117. числі „Діла" я звернувся до Вас з покликом прийти з поміччю проскрибованому товаришеві. Я зазначив, що справа тут у тому, щоб людині дати працю й допомогу моральну. Нині я доважний Вам звіт з акції. Звіт короткий: знайшлася в Галичині між Вами одна одиниця, що цікавилась особою потребуючого... А товаришеві я порадив, щоб не тратив сил. *Василь Дяків,* нотар в Немирові. 1961 1—1

З „Лікарського Товариства". Відчит д-ра Бурачинського: Розбудова і поділ праці у самих лікарських установах, у вівторок, дня 22. ц. м. в год. 7. веч. в домівці товариства.

Ширші Сходини Членів Союза Українок у Львові відбудуться в пятницю 25. ц. м. в год. 6-ій вечером в льокалі Української Бесіди. На порядку звіт п. О. Шепарович з конгресу Союза Суфражу в Парижі. З огляду на те, що справа цікава також для ширших кругів нашого громадянства, проситься о численну участь членів і гостей. 1960 1-1

Взивається українське жіноцтво міста Львова до як найбільш численної участи в походах на кладовище в Зелені Свята. Гол. Виділ Союза Українок. 1—1

В прив. Семинарії учит. жіночій СС. Василіянок в Яворові іспити вступні на I, II, III і IV. курс відбуватимуться в днях 26 і 27 н. ст. червня ц. р. — *Управа.* 1955 1—3

В першу річницю смерти своєї єдиної найдорощої донечки Олі з Гладиловичів Приймової зложила на Рідну Школу Вп. Гладиловичева Амалія в Яворові 100 зол. За жертву щиро дякує Головна Управа УПТ-а. 1942 1—1

Річні пописи елєвів висшого музичного інституту ім. М. Лисенка у Львові відбудуться в второк дня 22. VI. (низші і середні роки) в год. 4. попол., в четвер 24. VI. в год. 7-ій вечер (середні роки: V і VI) і в пятницю 25. VI. в год. 7-ій вечер (висші роки: VII і VIII), усі три пописи відбудуться у великій салі Муз. Тов-а. 1968 1—2

Подяка.

Отсим складаю щиру подяку Вп. д-рові Е. Бурачинському у Львові (вул. Льва Сапіги 25) за дуже старанне і щасливе вилічення моєї жінки із тяжкої і небезпечної недуги.

У Львові, дня 18. червня 1926.

Д-р Іван Копач.

Подяка.

Львівська Філія Краєвого Товариства охорони дітей і опіки над молоддю, складає тою дорогою сердечну подяку всім Вп. Студенткам і Студентам, котрі опікуючи вагу Товариства з посвятою занялися збиранням фантів„ та збіркою під церквами у „Тижні дитини."

Львів, дня 18. червня 1926.

ЗА ВИДІЛ:

о. Ю. Дзерович, голова. *Ст. Шегровський,* секретар.

волюція і голодні". В ній подана така інформація:

„Український Червоний Хрест вислав 40 вагонів збіжжа для допомоги голодуючим

Збіжжя вислано на адресу комітету, зложеного з послів Підгірського, Приступи, Войтюка, Чучмая і Маківки. Як нас інформують з кругів комітету, розіслано 11 вагонів на Волинь, а 14 вагонів на Сх. Галичину (повіти Станиславів, Калуш, Надвірне, Товмач, Стрий, Самбір, Старий Самбір, Болехів, Долина). Решту, то є 15 вагонів, заарештувала польська адміністрація в Підволочиськах і не видала збіжжа до цеї пори".

Організаційний рух.

Віче УНДО в Кропильниках пов. Рудки.

Дня 13. червня ц. р. відбулося віче в Кропильниках, скликане повіт. організацією Українського Нац. Демократ. Обєднання в Рудках. Це віче вже давно мало відбутися, принайменше так заповідали організатори в Рудках. Але й тепер ніхто з Рудок не приїхав. На вічу явилися репрезентанти соціял-радикальної і комуністичної партії. Репрезентант першої партії заявив при кінці віча, що прийшов на віче, бо сподівався атаків на свою партію зі сторони Ундистів. Було на вічу двох священиків і один учитель та понад 500 селян. Реферував повіт. організатор о. О н и щ к е в и ч. Він представив, як український нарід в Галичині розвивався, поки під час світової війни не підняв прапору української державности. Дальше розказав про упадок Української Держави і про знущання над нашим народом, який тепер підноситься зі свого упадку та організується на полі культурнім, економічнім і політичнім. Відтак відчитав і пояснив програму УНДО та підніс вагу одноцільного національного фронту, особливо при будучих виборах до сойму. Ту гадку піддержував і репрезентант соц.-рад. партії, а репрезентант партії комуністичної був за „робітничо-селянським" фронтом без огляду на національність. Та вічевики прихилилися до думки про одноцільний національний фронт. На запит, чи при виборах був би пожаданий одноцільний фронт всіх поневолених народів, особливож чи можна би заключити виборчий пакт з деякими жидівськими групами, віче вважало таку ухвалу передчасною. Віче тягнулося поверх 3 години і закінчилося відспіванням народнього гимну „Ще не вмерла" і „Який то вітер".

НОВИНКИ.

— **Канцелярія УНДО.** міститься у власній домівці при вул. Косцюшка ч. 1 а. II. поверх (камениця Народньої Гостинниці). Урядові години від 9—2 і від 5—6 щодня та від 10—11 ранку в неділі й українські свята. 1—3

— **Політичні арешти.** Вчора поліція арештувала в бібліотеці „Просвіти" студента Дмитра Квасницю.

— **Для недужих на шкарлятину (красуху).** Епідемія шкарлятини поширена у Львові та околицях не вигасла. У легкій формі панує вона далі. Необхідність держати недужі діти 6 тижнів ізольованими є причиною, що відділи призначені на шкарлятину у львівських шпиталях при вул. Петра та Павла переповнені. Тому міська рада одчиняє в найближчих днях власний шпиталь в епідемічних бараках на Янівській вул. Цей відділ призначений для реконвалєсцентів буде справді зразковим, ідеально чистим і вигідним, під опікою фахового лікаря. Два міські авта відвозитимуть недужих.

— **З Каси хорих.** Управа Каси хорих м. Львова відчинила нові амбуляторії при вул. Миколая ч. 11 для своїх членів, що мешкають на Личаківській з бічними вулицями, на Баторія (з бічними), на Зеленій, Коперника, Хорущині та св. Софії (з бічними). Ординують там: д-р Алексевич від 11—12, д-р Цевельовський від 13—14, д-р Ельстер від 10—11, д-р Яроцький 13—14, д-р Пілевський 13—13, д-р Заорський 11—12.

— **Іспит зрілости** в прив. українській гімназії УПТ. в Дрогобичі відбувся в днях 9—12 червня під проводом візитатора кураторії п. д-р Дунін-Вонсовича. До іспиту письменного допущено 21. уч., до устного 18; з того 1 відступив а 1 репробовано. Іспит зложили: 1. Веселий Олександер, 2. Драґан Микола, 3. Драґан Роман, 4. Кішко Володимир, 5. Кобільник Володимир, 6. Кобилецький Роман, 7. Кобрин Атаназ, 8. Коссак Зенон, 9. Мацюрак Северин, 10. Пасічник Василь, 11. Попович Мирослав, 12. Рудик Василь, 13. Стеців Степан, 14. Швед Осип, 15. Яворський Осип.

— **Новий правильник іспитів зрілости.** У новинці на цю тему в 133 ч. нашого часопису, в 16. рядку треба замісць слова „української" читати „польської", отже: найабсурднііші є постанови, що торкаються непольських заведень, а передовсім та, що ученики тих заведень мусять здавати крім своєї рідної мови ще й польську, хоча ученики польської школи не мусять здавати п о л ь с ь к о ї мови. Ясно, що ніхто з нас не міг би в нинішних обставинах мати претенсій до того, щоби польська молодь мусіла здавати українську мову!

— **З епідемії самовбивств.** У парку Кілінського повісився 44-літний грубник міської електрівні Франц Гартунґ. Причина — подружі непорозуміння. З нужди застрілився 68-літний Ізидор Брилянт. Лякаючись, що не попаде в серце, покійний привязав револьвер на гаку від лямпи і так стріляв. Два днів пролежав у хаті, заки сусіди дізнались про його смерть. Нещасні фінанси та нещасне кохання це два головні мотиви самовбивств у Львові.

— **Злочинна хроніка.** У свій час передавали ми звістку про страшне вбивство при вул. Ткацькій 15, де 24-літня дочка вбила сокирою свого батька Генрика Мартіна. Вона призналась до вини, подаючи як мотив самооборону перед батьком, який знущався над нею та матірю. Тепер виявилось, що мотив вбивства був инший. У цій самій хаті жив ще їх родич, молодий Антін Мартін, який був любком убийниці і разом з нею та її мамою крав. Обі жінки хотіли позбутись зайвого свідка своїх нечистих справ і вбили старого по пляну, а Антін Мартін був свідком вбивства. — У селі Жубків (Сокальщина) парубок Ярмолюк зарубав сокирою родичів і покалічив жінку та братову внаслідок суперечок за подіз 45 морґового ґрунту. Убийник підпалив ще стодолу, від якої згоріло 8 хат і утік. — У Мокрянах Малих убили селянина Петра Слоцького, який цієї неділі мав женитись. Поліція арештувала його суперників підозрілих у цьому вбивстві Живемо в гарних часах, нема що казати!

— **Небесні птахи.** Число тих, що не сіють і не орють, а збирають, збільшується довкола нас з кожним днем. Між такими небесними птахами дуже сильно поширився в останніх часах тип Гоголівського „ревізора", знаного також під назвою „гохштаплєра". Учителька Йосифа Рожицька зі Замосця є не першою жінкою, якій удавалось у нашім краю їздити під фірмою багатої Американки і видурювати від легковірних позички та користати з їх гостини, впевняючи, що вона, як „сестрінниця Форда" дасть великі гроші на будівлю церков. У белзькім повіті зміркували, що мають до діла з мантійкою і вона попала в холодну.

— **Театральний торг.** Польська преса та громадянство, разом з львівською міською радою, мали останні два тижні нову журбу: поділились на два табори у суперечці — кому віддати на найблизший рік провід міського театру. Одні стояли за дотеперішнім директором, актором Барвінським, другі за краківським режисером і меценатом Тчінським. Тчінський, не маючи за собою більшости в театральній комісії міської ради, безпосередно перед рішаючим засіданням подав оферту домагаючись на яких 50.000 зол. річно нищої субвенції, ніж ту, яку давали теперішньому директорові. Одначе ні його порука власним великим майном, ні купецька оферта, ні слава театрального знавця — не помогла. Міська рада лякається мистецьких експериментів, мабуть не вірить у зріст фреквенції театру під впливом меценатів і віддала управу театру ще на рік дир. Барвінському.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Погній грядущих поколінь.

Ростуть на нашім шляху могили, а одна вища від другої. Щораз замикаються на віки соколині очі, змовкають дзвінкі серця, опадають лицарські груди.

Війна на всіх боєвищах світа, голод, холод, спрага і жага — нищили їм тіло, великі надії і болючі розчарування — руйнували їм душі. А хто не впав від злої кулі, не дався переможній хоробі, той тепер без волі і без долі чахне, завмирає серед буденної сірини життя.

Ніхто про них не думає, ніхто їм не простягає помічної руки, бо всюди переповнення і скрута, а воєнні люди, слабосилі і виснажені, на робітників не надаються. Зовсім не те, що людці, які підчас війни зберігли дорогоцінну силу на запічках... Отим то й не жаль і пенсії доброї і місця теплого і слова щирого та дружеське.

Погній грядущих поколінь має тільки сповнити своє завдання. А надбання усі, усі сердечні думи й замисли сконсумує зі смаком отой „rjadacz chleba", якого навіть Словацький не переробив би на ангела.

Ростуть на нашім шляху могили, а одна вища, а одна дорожча від другої.

Що-дня читаєш: Помер б. сотник, б. четар, б. стрілець, вістун чи десятник, зломаний воєнними трудами і повоєнним лихоліттям.

Не так воєнними трудами, як повоєнним лихоліттям: чеські табори, львівські тротуари виссуть з кожного останню каплю крови.

А коли хтось більше вілізливий і після пятикратного стукання ввійде в святая святих якого там потентата, — то гірко заплатить за сміливість.

— А хібаж я вам казав волочитися по Україні?! — кінчить пан директор авдієнцію.

Ростуть на нашім шляху могили...

Третина з них передчасних, невадійних, невіджалуваних...

В загальному шпиталі помер перед кількома днями Василь Крижанівський, великий ум, праведна душа і голубине серце. Прожив 35 років, повних високих замислів і скапав як свічка, засвічена перед богом краси і штуки.

Передвоєнна нужда, воєнні труди і повоєнна біда зломали його.

Великий маляр, у якого грудях горів вічний вогонь творчости — зійшов у холодну могилу.

Зі шпитальної каплиці винесли його на плечах друзі і воєнні товариші.

А за трумною йшли тільки ті, що жалували за ним. Було їх багато, але всі таки не стільки, скільки великих річей створив і на половину менше, скільки добрих діл зробив.

І такий налягає сум на всіх, що навіть грабарі поникли головами.

Погній грядущих поколінь...

Який же дорогий він!...

А чи зерно, що виросте на ньому, заплатить страту?!...

Вірмо, що так!...

Іларіон Чіпка.

лаче нова народня організація виключила постійну злуку з русофільською партією, а допускала тільки можливість порозуміння між партіями тоді, коли треба поборювати спільного противника. Отсе був початок розлуки з русофілами. З иншого знова боку підношено, що духовенство не буде належати до такої партії, в котрій на першій скрипці буде грати д-р І в а н Ф р а н к о й инші б. радикальні товариші...

В таких обставинах, на о с н о в і н а р о д н ь о ї п р о г р а м и і для її здійснення, злучилися всі її сторонники в одно національно демократичне або народнє сторонництво і взялися до діла, щоб перевести в ц і л о м у к р а ю н а р о д н ю о р г а н і з а ц і ю.

Коли „Старорусини", попавши в національну зневіру, потопали щораз більше у русофільстві, то украінофіли поклали новітні основи н а ц і о н а л ь н о ї с а м о с т і й н о с т и — в л а с н и м и с и л а м и. Отсе був безперечно великий акт еволюції здорової части українського громадянства, що свіже, сильне й жадне нового вольного життя — згуртувалось під стягом нової програми до поважної праці в народніх масах на засадах справдішнього д е м о к р а т и з м у.

А найважніще було те, що стаючи під спільним національним прапором — члени цього сторонництва в і р и л и у с в о ю н а ц і о н а л ь н о - п о л і т и ч н у і д е о л ь о г і ю і з тою вірою р а д о с т а в а л и д о п р а ц і, а між собою були щирі і духом зєдинені! Бо хоча в партії були найбільше праві і найбільше ліві, середущі і помірковані, то проте між членами партії не зарисувалися фракції ані групи, щоб себе поборювати або розєднувати, а всі як один творили національний організм, що виміною думок доходив до одної провідної думки і її придержувався без виімку і без застережень.

Вкінці годиться ще одно нагадати, щоб у переломових хвилях не допускати до ігнорування визвольних змагань з того часу. В дні 5-го січня 1900 р. оголосив тодішній Народній Комітет першу свою в і д о з в у до народу, в котрій докладно пояснив нашу н а ц і о н а л ь н у і д е ю. В цій відозві сказано між иншим:

„Ідеалом нашим повинна бути незалежна Русь-Україна, в якій би всі частини нашої нації зєдинилися в одну новочасну культурну державу... Та поки осягнемо цей наш ідеал, мусимо на ґрунті теперішних відносин і в рамках австрійської держави змагати до витворення окремої національної провінції зі своєю окремою адміністрацією і своїм національним соймом..."

Отсе слід знати всім, хто хоче осуджувати минуле або підносити нові кличі, бо з тих давніших ідейних змагань вийшло не одно, що опісля здійснилося і в народі воплотилося.

стів-памятників з тривалими написами. Бо не вистарчить леліяти їх думки, почини й діла в своїх серцях, а слід залишити і тривалі сліди їх праці й подвигів на спомин і в науку грядущим поколінням.

І ще одна справа, яку ми вже нераз порушували, а яку нагадуємо ще й нині: при нагоді Зелених Свят, наших „задушних днів“, зберімся в кожній місцевости на нараду і виберім комітет, який занявся би здвигненням окремого памятника, а принайменше памяткової таблиці з тривалого матеріялу в честь погибших з тої місцевости. Памятник такий повинен стояти на найкращому місці села чи міста, а памяткова таблиця повинна бути вмурована в церкві або в Народньому Домі. І на памятнику і на памятковій таблиці повинен бути виритий повний спис полягних тої місцевости за рр. 1914—1920, бо це має своє значіння не тільки з погляду статистики наших національних страт, але — і то передовсім! — для утривалення нашої традиції в кожній нашій закутині.

Нехайже цьогорічні Зелені Свята стануть з того погляду переломовими! І нехай до найближчих свят цілий наш край покриється тривалими хрестами-памятниками на могилах борців і відповідними памятниками й памятковими таблицями в честь погибших у кожній нашій місцевости.

Це буде наш найкращий поклін памяти

Після ганебного вбивства.

спростування генер. хорунжого Всеволода Петрова клевети, яку кинули на нього „Последн'я Новості“.

Навязуючи до зреферованої нами вчора статті „Последніх Новостей“, подаємо далі спростування, чи краще вияснення ген. хорунжого В. Петрова, адресоване до редакції „Последніх Новостей“, а якого та дотепер не опублікувала. Ми дістали від ген. хор. Петрова це вияснення в копії.

Подаємо його в цілости і без ніяких змін:

„Пане Редакторе! — В ч. 1898 Вашої газети з 3. червня в передовій статті п. н. „Петлюра і погроми“ находиться незгідне з правдою обвинувачення немов би то я, будучи в квітні 1919 р. начальником гарнізону м. Житомира сам признав себе перед комісією для розслідування жидівських погромів „погромником і... потім був призначений військовим міністром України“.

Хоч ця клевета відповідає вповні тонові цілої передовиці, яка намагається викликати враження, що все відродження української нації базувалося малощо не виключно на погромах і инших аналогічних проявах дикого шовінізму, то всеж, думаючи, орган преси, який репрезентує думку російської буржуазії і рахує себе революційно демократичним, не користується як правилом, свідомо неправдивими даними, як засобом боротьби проти своїх національних і соціяльних ворогів. Думаю, що, можливо, редакція впала жертвою обману і покористувалася невірними тенденційними джерелами.

Я, можливо помину би мовчанкою неправдивий вигук проти мене, що вирвався з нетрів партійно-національного шовінізму буржуазної газети, як би я не мав чести дістати візвання виконувати тимчасово обовязки військового міністра від української соціялістично-революційної та української соціяльно-демократичної партії за згодою жидівських партій: „Ідеше Фолькспартай“, і жидівської соціяльно-демократичної партії, з представниками останніх: П. Пінкасом Красним, міністром для жидівських справ на Україні і п. Соломоном Гольдельманом, віцеміністром одного з міністрів. Я й був їх товаришем у кабінеті міністрів, і це мене обовязує подати відповідаючий правді фактичний матеріял.

В листопаді 1927 г. другий курінь (поняття баталіону або кінного дивізіону) українського полку ім. кошового отамана Костя Гордієнка з мого наказу, як коменданта припинив у місті Мирі на Білоруси жидівський погром, який почали демобілізовані російської армії, з що я одержав телеграфічно подяку від Главковерха російської армії Крилечка за посередництвом голови III. сибірського корпусу Зіновєва (летун, член компартії). Про це мусять знати теперішні офіцери червоної армії б. полк. Каменьщиков і Мяснікoв, що тоді передавали один другому командування західним російським фронтом. Знають проте і емігранти Корняш (тепер у Ряшеві в Польщі) і всі Гордієнківці з 1917 г., що ще живуть на еміграції.

Прориваючися згідно з наказом Української Центральної Ради на Україну я був примушений розоружити в м. Олевську дві російських ополченських дружини, які тероризували жидівське населення. Ділось це в грудні 1917 р.

Гордієнківський полк перейшов під моїм командуванням в 1917 і 1918 р. цілу Україну вздовж і поперек і віде не було випадку, щоби цей полк допустився бодай яких ексцесів проти жидівського населення.

В лютому 1919 р. я оформував Житомірську Юнацьку школу (Українська Воєнна Школа), що мала 90 відс. селянських синів з Волині, і в квітні 1919 р. разом з українською полевою жандармерією припиняв жидівський погром, початий анархичними елементами в часі переходу м. Житоміра після бою в руки Української Армії. Це можуть потвердити численні громадяне міста і члени міської самоуправи, з якими я тоді співробітничав, але не можу з чисто тактичних умовин їх називати і поминучусь тільки на п. С. Підгірського, тодішнього голову Волинської Земської Управи, а теперішнього посла до польського сойму і на п. Сумневича, тодішного комісара Волині, а також на п. Богацького тоді начальника полевої жандармерії, оба вони тепер у Чехословаччині.

Командуючи тоюж Юнацькою Школою і відступаючи в арієргарді українських військ я останній виходив з м. Горошки, Олевська і м. Рівного, при чому там не тільки не було погромів, але навпаки жидівське населення Горошок улаштувало розговини для школи в день християнської пасхи за те, що нам вдалося забезпечити повний порядок у день „храму“ в містечку при величезному здвизі народу.

Перед самим моїм призначенням школа, виповняючи виданий мною наказ до волинського корпусу: боротися з погромами, не спиняючися перед розстрілом зловлених на горячому вчинку, припинила погром у місті Смотричу, при чому двох погромників там розстріляно. Це може потвердити п. Бонч-Осиловський, що проживає тепер у Румунії. Жидівське населення Смотрича дало школі відповідну адресу з подякою.

Моє відношення до Жидів і до погромів дуже добре знають крім моїх товаришів з кабінету також многі Жиди як п. Л. Вальфман, тепер комерсант у Львові, в якого я, будучи в. о. військового міністра мешкав. Така мова фактів.

Інкримінована мені розмова з комісією для розслідування погромів не мала місця тоді, коли я був начальником житомірського гарнізону. Все те неправдиво і тенденційно висвітлене в агітаційних летючках, що їх видавали в розгарі террору та збройної боротьби в місті Житомірі, коли його опанували російські червоні війська, а з яких мабуть взяв матеріяли орган „Последнія Новости“.

Все написане прошу помістити в найблищому числі Вашої газети в імя правди. Непоміщення цього в найблищому числі дасть мені вільну руку встановляти правду і опрокидувати клевету иншими шляхами.

9. VI. 926 р. *Всеволод Петрів.*

Крім того вислав ген. хор. Петрів ще додаткове письмо до тоїж газети. В ньому пише:

Пане Редакторе! — Від часу висилки Вам письма з 9. VI. мені вдалося встановити місце пробування деяких осіб, яким відома моя діяльність в 1919 р.: 1) генерал-майор польських військ (тепер на пенсії) Вержбіцький, що був у школі лектором від її сформування аж до виходу з міста Рівного, 2) полковник воєнного міністерства Польщі Лабуць, Поляк родом з Житоміра, що був у школі від її сформування і в м. Смотричі на мій приказ про боротьбу з погромами виконував засуд над погромниками, 3) п. Якимчук на еміграції в Чехах, що був молодшим офіцером школи від її заснування аж до відступу в Польщу 1920 р., 4) п. Нагорний, тепер на Волині в Польщі, що був урядовим комісаром при школі, а потім при волинськім корпусі.

Ці люди до тої міри благородні, що не зважаючи на можливі розходження з мною в національних і соціяльних справах, будуть свідчити проти кинутої на мене клевети. Думаю, що збільшення того спису свідків є тільки питанням часу так само як вияснення мого відношення до погромів у 1918 р., коли мені, тоді ще молодому офіцерові гвардії, вдалося здержати від погрому в томуж Житомирі ополченську дружину, якою я командував, не зважаючи на те, що погром підготовляв „Союз Русского Народа“ при підтримці поліції. Це доповнення теж прошу помістити в Вашій газеті.

11. VI. 926 р. *Всеволод Петрів.*

По широкому світі.

Англія не хоче покищо зривати дипльоматичних зносин з СРСР, з приводу конфлікту, спричиненого висилкою грошевих підмог на піддержання англійського страйку. Англійський уряд хоче вате поставитись инакше до радянських торговельних місій у Льондоні і стежитиме, чи вони не займаються пропагандою комунізму. З огляду на те, що покищо нема очевидних доказів на висилку грошей до Англії радянським урядом, англійська рада міністрів рішила заняти становище вижидаюче.

Допомога голодуючим з Рад. України.

Орган української соціялістично-радикальної партії „Громадський Голос“ приносить у останньому числі з дати 19. червня 1926 р. статейку під написом „Моральна ре-

Д-р Кость Левицький.

З світлих починів.

Як доконувалась переміна народньої партії в національно-демократичне сторонництво (1899 р.).

Справа підготовлювалась на сходинах двох груп: членів виділу політичного товариства „Народна Рада“ у Львові і групи Українців, що стояли поза „Народною Радою“. До цеї групи належали як ініціятори: д-р Евген Левицький, д-р Володимир Охримович, проф. Михайло Грушевський і д-р Іван Франко. По близшім порозумінню і підготовленню відбулася в дні 26. грудня 1899 р. у великій салі „Народного Дому“ довірочна нарада над новою програмою, організацією і тактикою. На цю нараду запросили: виділ політичного товариства „Народна Рада“ у Львові і „Комітет Львівських Русинів“, зложений зі 7 осіб зпоза виділу, визначніших людей зі всіх повітів Галичини, щоб розважити справу поширення і поглиблення діяльности народньої партії, що стояла на становищі народньої (національної) програми з 24. марта 1892 р., та приєднання до живішої й успішної роботи цеї партії тих людей, переважно з молодшого покоління, які стояли поза нею, значить — бувших радикалів і нерадикалів.

Отся спільна національна праця мала зєдинитись під кличами нової партійної програми, організації і тактики.

Довірочну нараду отворив голова „Народної Ради“ п. Юліян Романчук і в своїй промові вказав на важність хвилі та значіння справи. Опісля вибрано провідником наради судового радника Дениса Герасимовича, а заступниками о. Івана Волянського і господаря Андрія Берника. На цю нараду прибуло 151 осіб з краю.

Політичну часть програми реферував д-р Евген Левицький, економічну часть дир. Василь Нагірний, а культурні справи дир. Олександер Борковський; про партійну організацію реферував д-р Володимир Охримович, а про тактичні справи знова д-р Евген Левицький.

По довшій, основній дискусії принято з деякими змінами всі три предложення: народню програму, народню організацію і тактику. Таким чином отсей зїзд мужів довіря з цілого краю був Першим Народнім Зїздом національно-демократичного або народнього сторонництва, котре на самім вступі до народньої програми проголосило ось таку декляративну постанову:

„Ми, Галицькі Русини, часть українсько-руського народу, що мав колись державну самостійність, відтак боровся віками за свої державно-політичні права, а ніколи не зрікся і не зрікається прав народу самостійного, заявляємо, що остаточною метою наших народних змагань є дійти до того, щоб цілий українсько-руський нарід здобув собі культурну, економічну й політичну самостійність та зеднався з часом в одноцільний національний організм, в якім би загал народу на свою загальну користь орудував усіми своїми справами: культурними, економічними й політичними“.

А у відношенні до тодішньої російської України постановлено у цій програмі:

„Будемо піддержувати, скріпляти та розвивати почуття національної єдности з російськими Українцями та змагати до витворення разом з ними культурної одноцільности; будемо серед російських Українців піддержувати такі змагання, котрі ведуть до перетворення російської держави з абсолютної і централістичної в державу конституційно-федералістичну, оперту на автономії народностей“.

Цей Народній Зїзд вибрав Тіснійший Народній Комітет, до котрого увійшли: голова політичного товариства „Народна Рада“ у Львові Юліян Романчук — як голова; член виділу „Народної Ради“ Олександер Борковський як заступник голови, Василь Нагірний, д-р Евген Озаркевич, Іван Белей, о. Олександер Стефанович і о. Олександер Темницький з виділу „Народної Ради“, та вибрані на Зїзді: проф. Михайло Грушевський, д-р Евген Левицький, д-р Кость Левицький, д-р Володимир Охримович, д-р Дамян Савчак і д-р Іван Франко.

До Ширшого Народнього Комітету увійшли: 1) всі члени Тіснішого Комітету; 2) посли сторонництва й редактори; 3) вибрані на Зїзді: д-р Ярослав Кулачковський, д-р Щасний Сельський, Вячеслав Будзиновський, о. Тит Войнаровський, о. Микола Галущинський, Йосиф Гурик, д-р Михайло Дорундяк, о. Сидір Зельський, д-р Андрій Кос, о. Сильвестер Лепкий, Данило Мекелита, д-р Андроник Могильницький, о. Іван Негребецький, д-р Евген Олесницький, о. Стефан Онишкевич, о. Йосиф Фолис і о. Іван Яворський.

Започаткована акція новітньої організації партії звернула була на себе відразу живішу увагу нашої суспільности, бо хоча радикальна партія на своїм річнім зїзді рішила задержати свою дотеперішню організацію, то всеж таки найвизначніші діячі виступили з неї і вона втратила була рацію істнування. З огляду на чільніших радикалів, що пристали до „нової партії“, написав був „Громадський Голос“: „Помолімся, товариші, за їх грішні радикальні душі“. А вже як грім з ясного неба вдарила була радикалів вість про приступлення д-ра Івана Франка до нової партії. Та проте радикальна партія видержала на своїм партійнім становищі, закликуючи своїх прихильників, щоб держалися непохитно того радикалізму, який виробив і полишив великий учитель Драгоманів...

З другого боку „Галичанинъ“ став сумніватися, чи „нова партія“ буде придержуватися так зв. консолідації зі староруською чи пак русофільською партією. Од-